

Virksomhetsplan for Høgeholen barnehage

Merete Hansen
SOLA KOMMUNE

Innhold:

Kap. 1: Innledning og presentasjon av barnehagen	s. 2
Kap. 2: Barnehagens verdigrunnlag	s. 3
Kap. 3: Barnehagens formål og innhold	s. 4
Kap. 3: Overganger	s. 6
Kap. 4: Samarbeid	s. 7
Kap. 5: Barnehagens pedagogiske virksomhet	s. 8
Kap. 6: Barnehagens fagområder	s. 9
Kap. 7: Progresjon	s. 11

Innledning:

Høgeholen barnehages virksomhetsplan er en langtidsplan for å sikre god kvalitet og utvikling i barnehagen. I denne planen ønsker vi å redegjør for hvem vi er og hva vi står for. Den skal fungere som et arbeidsdokument for personalet. Den danner grunnlag for foreldres medvirkning, og som informasjon til politikere, tilsynsmyndighet og andre samarbeidspartnere.

I tillegg til virksomhetsplan, blir det en årsplan som sier noe om mål og metoder for akkurat det kommende året.

Presentasjon av barnehagen:

Høgeholen barnehage ble bygget i 2010, og eies og drives av Sola kommune. Barnehagen har lyse og flotte lokaler med et fantastisk uteområde. Barnehagen ligger i naturskjønne omgivelser sentralt på Tjelta. Her er det kort vei til flotte turområder, strender, butikk og idrettsarena.

I Høgeholen barnehage vil vi medvirke til at barna får en god barndom. En barnehagehverdag der barn opplever glede og mestring i trygge omgivelser. Vi ønsker å gi gode utviklings- og aktivitetsmuligheter preget av lek og humor, glede og latter og omsorg. Vi er opptatt av de gode relasjonene, tilrettelegge for et godt språkmiljø og barnas livsglede og trivsel.

Kap 1: Barnehagens verdigrunnlag:

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling»

(Rammeplan for barnehagen 2017 s. 7)

Barn og barndom: Barn kan og er kompetente individer. De ansatte skal ha tillit til barns autonomi, innspill og barns syn på verden. Barndommens egenverdi skal ivaretas. Hos oss haster det ikke med å bli stor. Barn skal få være «her - og - nå» og få gode hverdagsopplevelser med mye lek og humor, glede og latter, omsorg og trygghet.

Demokrati: Barn skal bli sett, hørt og verdsatt for den de er, samtidig som de skal oppleve å være en viktig ressurs i et fellesskap. Barnas handlinger og ytringer gjøres betydningsfulle. Barna skal bli møtt med forståelse, få mulighet til medvirkning og bli inkludert. Å verdsette leken er et sentralt element ved det å gi barna demokratiske erfaringer.

Mangfold og gjensidig respekt: Vi skal synliggjøre og fremme mangfoldet i Høgeholen barnehage. Barn skal være stolt av egen identitet. Her er vi forskjellige, og det er en ressurs. Vi har forskjellige tanker, meninger og handlinger, og vi lærer av hverandres ulikheter. Hvert barn skal føle seg sett og verdsatt og alle barn skal oppleve at de er en viktig ressurs i vårt fellesskap.

Likestilling og likeverd: Barna skal være trygge på seg selv og føle seg inkludert i et fellesskap. De ansatte er bevisst på kjønn og kulturforskjeller. Vi motvirker forutinntatte holdninger og fremmer nestekjærlighet og empati. Barna skal møtes med raushet og anerkjennelse.

Bærekraftig utvikling: I barnehagen skal barna lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Vi skal fremme gode holdninger slik at barn får et eierskap til naturen og miljøet de vokser opp i og ønsker å ivareta ta dette. Barna skal bevisstgjøres på at det de gjør i dag kan få konsekvenser for fremtiden, samtidig som vi skaper nysgjerrighet på fremtiden.

Livsmestring og helse: I barnehagen skal vi styrke barnas psykiske og fysiske helse. Det handler om å fremme trivsel, livsglede, mestring og egenverd. Vi skal gi barna mestringsopplevelser og styrke barnets tro på seg selv. Vi skal støtte og veilede barna i oppturer og nedturer, slik at de kommer styrket ut av det. Trygghet, gode relasjoner og god selvfølelse er viktig for barns livsmestring. Vi gir barnet trygghet til være seg selv, sammen med andre. Vi fremmer barns fysiske helse med allsidige aktiviteter, matvaner og en god balanse mellom ro og aktivitet.

Sola kommunes verdier er **raushet, mestring og mot**. For oss betyr dette:

- Raushet – å gå «omveier» for andre! Møte barn og foreldre med respekt, aksept og inkludering.
- Mestring – å lykkes i det vi jobber med! Styrke barnas mestringstro, slik at de best mulig kan møte utfordringer de møter
- Mot – å være modig! Utfordre oss selv og vise mot slik at alle handlinger og avgjørelser er barnets beste.

Kap. 2: Barnehagens formål og innhold:

«Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.»

(Rammeplanen for barnehagen 2017, s. 19)

Høgholen barnehage skal fremme barnas behov for omsorg: Barnehagens innhold skal være preget av nærhet og varme, innlevelse og hengivenhet. Vi skal ta vare på hverandre, skape et trygt fellesskap der alle føler tilhørighet. Trygt fellesskap innebærer også klare rammer og regler. Vi skal motivere og skape trivsel blant barn, foreldre og ansatte. God omsorg er en forutsetning for god utvikling og er nært knyttet til oppdragelse, danning, trygghet og læring. Mulighet for å kunne gi og ta imot omsorg er grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse. I et omsorgsfullt miljø vil barna gradvis lære å ta større ansvar for seg selv og fellesskapet. Alle barn har rett til og skal møtes med omsorg. Omsorg i barnehagen handler ikke bare om den praktiske art som snuetørking, bleieskift og trøst. Omsorg i barnehagen handler om relasjonene mellom personalet og barna. Vi synes det er viktig at barnet blir møtt som det unike det er, at hvert barn blir sett på som et enkelt individ. Alle ansatte på avdelingen og i barnehagen er ansvarlige for at hvert enkelt barn blir sett, og at barna har en god dag i barnehagen

Høgeholen barnehage skal fremme barnas behov for lek og læring: Barnehagen bygger på et sosiokulturelt læringssyn. Læring skjer gjennom bruk av språk og deltakelse i et fellesskap. Læring skjer gjennom lek og i hverdagssituasjoner. Når vi tilrettelegger for et godt lekemiljø, tilrettelegger vi og for et godt læringsmiljø. I leken legges grunnlaget for barns vennskap på tvers av alders, språk og kulturelle ulikheter. Barn lærer i samspill med andre, og påvirkes av og påvirker selv det psykiske og fysiske miljøet som omgir dem. Lek, både ute og inne, står sentralt i barnehagen og i barndommen. Lek er en del av barnekulturen, og lek er glede, begeistring og fantasi. Personalet observerer barns lek og samspill kontinuerlig. Vi hjelper og støtter barna i lek, og bidrar slik at leken utvikler seg. Vi deler barna i mindre grupper. Dette

gir muligheter for god lek og vennskap bygges. Leken er viktig. Vi vil alltid la leken og de gode relasjonene stå sentralt i vårt arbeid.

Vi lever i et samfunn som stadig blir mer digitalisert. Barna i barnehagen skal også få erfaring med digitale verktøy som støtter opp om barnas læringsprosesser.

Høgeholen barnehage skal fremme danning: Danning knyttes til kultur og pedagogikkbegrepet. Danning er noe mer enn oppdragelse og sosialisering. Det er en kontinuerlig prosess så lenge du lever, og prosessen skjer sammen med andre. Barn skaper seg selv og blir skapt i møte med andre mennesker, kultur og historie, natur og samfunn. Danning handler om å utvikle kunnskap, verdier og holdninger sammen, gjennom dialog. Det handler blant annet om å utvikle evnen til å reflektere over egne og andres handlinger og væremåte. Alle barn skal anerkjennes som selvstendige mennesker med følelser og tanker i en felles prosess. Vi skal legge til rette for og hjelpe barna til å bli modige, reflekterte og ansvarlige deltakere i de små og store fellesskapet. Danning, identitet og tilhørighet henger sammen. Det er prosesser som starter i de nære relasjonene og forsetter gjennom alle erfaringer på ulike arenaer gjennom hele livet.

I barnehagen har vi dagsrytme, rutiner, temaarbeid, feiring, samvær og lek med ulike erfaringer. Dette er dannelsingsinnhold. Vi må være bevisste på hva og hvem vi tilegner høy eller lav verdi, hva vi prioriterer, hva som løftes frem eller blir usynlig i vår hverdag og praksis. De ansatte skal respektere og vise interesse for den kommunikasjonen barna har. Vi må reflektere over egne holdninger, vaner og væremåte. Arbeidet med danning bygger på vår fagkunnskap og pedagogisk skjønn. Vi må stadig prøve å forstå hvordan barna opplever hverdagen i Høgeholen barnehage, og kontinuerlig strebe etter bedre vilkår for barnas dannelsingsprosesser.

Høgeholen barnehage skal fremme vennskap og fellesskap: I barnehagen tilrettelegger vi for at gode vennskap utvikles og det å skape et sosialt fellesskap. Vi jobber for å skape en godt og inkluderende barnehagemiljø der barna trives. Barn skal bli sett og verdsatt for den de er, samtidig som de skal oppleve å være en viktig ressurs i et fellesskap. Det handler om å skape trivsel, tilhørighet, vennskap og demokrati. Det handler om å styrke barnas sosiale kompetanse. Dette jobbes med kontinuerlig på Team/avdeling i lek og hverdagssituasjoner. Barns sosiale samspill og lek observeres. De ansatte støtter og veileder barna i lek. Alle barn skal oppleve og erfare at de har en venn, er en god venn for andre og hvordan de kan gå frem for å få venner.

Høgeholen barnehage skal fremme kommunikasjon og språk: Vi har i flere år hatt fokus på å fremme et godt språkmiljø i barnehagen gjennom lek, lesing, dialog og andre aktiviteter. Språkutvikling er et resultat av barns iboende forutsetninger og av omgivelsenes påvirkning. Det som danner grunnlaget for barns språkutvikling er barns oppvekstmiljø, språk, kultur, normer og oppdragelse samt trygghet, kjærlighet og aksept. Det dreier seg altså ikke bare om ord og setninger, men også kommunikasjon og sosiale samspillsferdigheter. Barna skal få ulike erfaringer med bruk av språk. De ansatte skal bekrefte barns uttrykksmåter og sette ord på barns inntrykk og opplevelser. De ansatte er bevisst i dialog med barna, vi benevner, stiller åpne spørsmål, undrer oss sammen med barnet. Ikke minst skal de ansatte lytte mer enn de snakker.

Høgeholen barnehage ivaretar barns rett til medvirkning: Barns medvirkning handler ikke om at barna skal "få viljen sin", men rett til å erfare at deres stemme blir hørt, tatt på alvor og har virkning i fellesskapet. Barna i Høgeholen barnehage skal bli inkludert i beslutningsprosesser. De skal få si sin mening, bli lyttet til og respektert. Vi skal tenke gjennom barns ønsker og legge til rette for at barn har reelle muligheter til å påvirke hverdagen i barnehagen. Vi skal sette barnet i fokus når beslutninger tas som har betydning for barnets hverdag. Gjennom medvirkning i barnehagen, forberedes barna til deltakelse i et demokratisk samfunn. Det er ikke den sterkeste rett som skal være gjeldene. De ansatte skal være lydhør, se og tolke barns uttrykk. De minste barna uttrykker seg ofte kroppslig og følelsesmessig. Det er personalets oppgave å forstå og tolke signalene. De ansatte skal være tydelige ledere for barna og være gode rollemodeller. Dagene skal organiseres på en slik måte at det gis rom for barns innspill.

Kap 3: Overganger:

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barna kan få en trygg og god start i barnehagen. (...) Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skole legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

(Rammeplanen for barnehagen 2017, s. 33)

Overgang fra hjem til barnehage: Vi ønsker at barn og foreldre skal få en trygg og god start i barnehagen. Etter opptaket på våren er klart, vil foreldre bli invitert på en besøksdag i barnehagen. Oppstart i barnehagen er fra ca 15. august. Da setter vi av 1 uke til tilvenning. En av foreldrene er med barnet i barnehagen hele dagen. Etter hvert som barnet blir trygg på sin kontaktperson, tar kontaktpersonen mer og mer over ansvaret i rutinene som mat, stell og legging. Foreldre får en oppstartsamtale med pedagogisk leder i løpet av den første mnd.

Overgang fra liten til stor avdeling: Vi starter med tilvenning til stor avdeling på våren. Barna er på besøk på avdelingen de skal begynne på sammen med en trygg voksen. Etter hvert deltar barnet i flere aktiviteter på stor avdeling. Siste uke før nytt barnehageår «flyttes» barna over fra liten til stor avdeling. Overgang til stor avdeling skjer i regi av barnehagen, foreldre treng ikke å være med barnet i tilvenningen.

Overgang barnehage skole: I Høgeholen barnehage møtes 5 åringene ca 1 gang pr uke fra september. Vi har fokus på vennskap, samarbeid, nysgjerrighet og trygghet. I førskolegruppa ønsker vi å gi barna trygghet på "hvem jeg er" og "hva jeg kan», gjennom å tilby minnerike og opplevelsrike aktiviteter. De besøker skolene, går på langturer, reiser til Ølberg en hel dag på våren og inviterer foreldre på avslutningsmiddag i juni. Vi samarbeider godt med Dysjaland skole og Håland skole, og det er flere treffpunkter mellom skole og barnehage i løpet av året. På våren får foreldre utlevert «Min bok» som fylles ut og leveres til skolen. Det avholdes egne foreldresamtaler med pedagogisk leder før overføringssamtaler med skolen.

Kap 4: Samarbeid:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. (...) Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene.»

(Rammeplanen for barnehagen 2017, s. 29)

Foreldre og ansatte må samarbeide for å gi barna et trygt og godt oppvekstmiljø. Et samarbeid som bygger på gjensidig respekt og tillit. Foreldre skal oppleve Høgeholen barnehage som en god plass for barna deres. Den daglige kontakten ved levering og henting er viktig for oss. Det gir barnet trygghet, når de opplever at foreldre er trygge på de ansatte. Dette er svært viktig for barnets trivsel i barnehagen.

Vi ønsker å få tilbakemelding på den jobben vi gjør, både det som er bra og det som kan gjøres bedre. Vi vil at foreldre tar kontakt med pedagogisk leder eller styrer, dersom de har noe å drøfte med oss. Vi bruker Udir sin brukerundersøkelse, og ønsker at foreldre deltar på denne. Tilbakemeldinger er viktige for oss!

Det tilbys 2 foreldresamtaler pr år og foreldremøter. På foreldresamtaler utveksles observasjoner og vurderinger knyttet til barnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring. Utover dette kan foreldre og personalet avtale samtaler etter behov. I tillegg er det felles arrangementer i regi av barnehagen og FAU. FAU skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen for foreldregruppa skaper et godt barnehagemiljø.

Foreldre har en formell innflytelse på barnehagens virksomhet gjennom Samarbeidsutvalget (SU). SU er et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ bestående av representanter fra FAU, ansatte og politikere. I SU fastsettes årsplan og tar opp saker som budsjett og barnehagens drift.

Kap 5: Barnehagen som pedagogisk virksomhet:

«Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.»

(Rammeplanen for barnehagen 2017, s. 37)

Høgeholen barnehage skal være en utviklingsorientert organisasjon med et profesjonelt lærende fellesskap. Vi skal være bevisst vår rolle i samfunnet. Vi skal holde oss faglig oppdaterte, og tilegne oss ny kunnskap basert på nyere forskning. Barnehagen skal ha tydelig pedagogisk ledelse med systematisk og kritisk vurdering av egen praksis. Vi skal være en lærende organisasjon i stadig utvikling. Planlegging, dokumentasjon og vurdering er et viktig verktøy for vårt pedagogiske arbeid. Barns læring, trivsel og utvikling må synliggjøres og kontinuerlig observeres og vurderes. Vi skal ha kritisk refleksjon over eget arbeid. Personalet må vær lydhøre for barnas erfaringer og synspunkter, slik at det inngår i vurderingsarbeidet.

Planlegging: Vi planlegger for enkeltbarn og barnegruppen for å sikre at barna har utvikling og progresjon. Vi planlegger også for sikre progresjon og utvikling i personalet. Planene vår sier noe om målene vi har satt oss, hva som skal læres og hvordan. Vi har flere dokumenter som styrer vårt planleggingsarbeid. Her kan nevnes Rammeplanen, Stortingsmeldinger, Kvalitetsplan for Sola kommune, Barnehagebruksplan m.m. Vi bruker planleggingsdager, personalmøter, avdelingsmøter, plantid for pedagoger og ledermøter til planlegging.

Vurdering: Vi skal være kritiske til egne planer og arbeidet vi gjør. Vi må stadig analysere og fortolke og vurdere. De ansatte reflekterer stadig over den jobben de gjør. Er dette til barnets beste? Fremmer det barns trivsel, trygghet og livsglede? Er progresjonen og utviklingen som forventet? Eller må vi endre på noe? Tilbakemeldinger, observasjoner, analyser, praksisfortellinger m.m ligger til grunn for refleksjonene og vurderingene. Vi setter av tid på ulike møter til refleksjon og vurdering der hele personalet er involvert.

Dokumentasjon: Vi skal synliggjøre hvordan vi jobber for å nå målene og dokumentere det pedagogiske arbeidet vårt. I Høgeholen barnehage dokumenterer vi blant annet gjennom årsplaner, halvårsrapporter, månedsplaner, observasjoner, praksisfortellinger, bilder og nettside.

Planlegging, evaluering, vurdering går i en «runddans». Vi definerer hvor vi er og hvor vi skal. Så lages det en plan for hvordan vi skal nå disse målene. Deretter må vi gjennomføre det vi har planlagt og prøve det ut. Underveis evaluerer vi og vurderer vi arbeidet vårt på bakgrunn av analyser og dokumentasjoner. Når vi målene våre? Må vi justere eller endre på noe? Til slutt må vi skandalisere/»fryse» det som fungerer. Vårt pedagogisk arbeid har alltid barnets beste som grunnleggende hensyn.

Kap 6: Barnehagens fagområder:

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i en sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.»

(Rammeplanen for barnehagen 2017, s. 47)

Vi har syv fagområder i barnehagen. Fagområdene skal dekke et vidt læringsfelt og inngå i planleggingen av et variert og allsidig pedagogisk tilbud. Arbeidet med fagområdene skal tilpasses barnas alder, interesser og ses på i en sammenheng. De ansatte skal legge til rette for det enkelte barns behov. Alle barn skal få like muligheter til å møte utfordringer som svarer til deres utviklingsnivå. I arbeidet med fagområdene skal barna stimuleres til et lærende felleskap som vedsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal erfare at deres nysgjerrighet og forskertrang verdsettes. Fagområdene er: «Kommunikasjon, språk og tekst», «Kropp, bevegelse, mat og helse», «Kunst, kultur og kreativitet», «Natur, miljø og teknologi», «Antall, rom og form», «Etikk, religion og filosofi» og «Nærmiljø og samfunn».

Kommunikasjon, språk tekst: Vi skal tilrettelegge for et godt språkmiljø, slik at barna får utviklet sin språkforståelse og språkkompetanse. Vi tilrettelegger gjennom lek og hverdagssituasjoner. Vi leker med språk muntlig og skriftlig, og undrer oss sammen med barna. Vi rimer, lærer regler og sanger. Vi leser og forteller historier og eventyr. Vi veileder og støtter barna i samspill og relasjoner. Vi hjelper å sette ord på følelser, tanker og meninger. De ansatte er bevisste språkmodeller, og er lydhør for barns non-verbalt og verbalt språk.

Kropp, bevegelse, mat og helse: Vi tilrettelegger for god fysisk og psykisk helse. Vi ønsker at barna skal oppleve både matglede og bevegelsesglede. I lek ute og inne skal barna erfare mestringsglede og få positiv allsidig bevegelseserfaringer. Vi bruker hele kroppen i lek og læring. Vi går på turer i skog og mark, vi danser og bruker bevegelsessanger. Vi stimulerer grovmotorikken og finmotorikken i lek og hverdagsaktiviteter. Barna deltar i matlaging, og blir presentert for nye smaker.

Kunst, kultur og kreativitet: Vi tilrettelegger for at barna skal utvikle sin kreativitet og skaperglede. Barna skal få oppleve ulike uttrykksformer gjennom lek, musikk, dans, drama og bilder, og selv få uttrykke seg gjennom kreative prosesser. Vi dramatiserer eventyr og fortellinger. Barna får opptre med sang og dans i barnehagen og på tilstillinger i regi av barnehagen. Vi lytter til ulik musikk og synger og lager musikk. Vi former og skaper med maling, tegning, skitt, byggeklosser o.l

Natur, miljø og teknologi: Vi tilrettelegger for allsidige naturopplevelser og stimulerer barnas iboende nysgjerrighet. Barna skal oppleve glede av å bruke naturen og ønske om å ivareta og respektere den. Vi bruker aktivt nærområdene våre til turer, lek, læring og utforskning. Vi bruker faktabøker eller finner fakta på nettet. Vi undrer oss og er nysgjerrige på årstider, planteliv og dyreliv.

Antall, rom og form: Vi tilrettelegger for et matematisk miljø i barnehagen. Barna får erfaringer med tall, mengde, volum, måling og systematisering i lek og hverdagsaktiviteter. Vi spiller spill med terninger og legger puslespill. Vi måler og veier i matlaging. Vi bygger og designer med lego og duplo. Vi hjelper og styrer barnas evne til problemløsning.

Etikk, religion og filosofi: Vi tilrettelegger for et miljø der gode verdier, normer og holdninger utvikles. I barnehagen har vi mangfold, og vi skal vise respekt og toleranse for hverandres likheter og ulikheter. Vi lytter til barns spørsmål og undringer, og reflekterer sammen. Vi markerer tradisjonelle høytider fra ulike religioner. Vi jobber for et inkluderende fellesskap. Vi veileder barn på verdier.

Nærmiljø og samfunn: Vi tilrettelegger for at barna ska bli kjent med sitt nærmiljø og samfunnet vi lever i. Vi går på turer i vårt nærmiljø. Vi bruker Stangeland arena, går i butikken og til T. S museet. Barna har rett til medvirkning på sin hverdag, og vi oppmuntrer barna til å komme med sin meninger og innspill. Vi veileder barn i lek og aktiviteter slik at alle blir inkludert og føler seg en del av fellesskapet.

Kap 7: Progresjon

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.»

(Rammeplan for barnehagen 2017, s. 44)

Barn utvikler seg i forskjellig takt på ulike områder. De er ulike, noen lærer fortere enn andre. Vår oppgave er å møte barnet på det nivået de befinner seg i. Barn skal oppleve mestring, samtidig som de får utfordringer til å lære nye ting og opparbeide god selvfølelse. Det er viktig at vi støtter barnets nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær.

I Høgeholen barnehage mener vi at progresjonen skal følge barnet og ikke en bestemt alder. Utvikling hos barn følger ikke "en trapp oppover", men er mer som et puslespill. Det betyr ikke noe hvilken rekkefølge du legger brikkene på.

Det skal være forskjeller på opplevelser og aktiviteter på småbarnsavdeling og stor avdeling. De minste har avdeling med leker, spill, bøker og møblering tilpasset deres alder og utvikling. Her er det rom for «tumblelek», bøker med lite tekst og store bilder, puslespill med få brikker. På stor avdeling er rommene møblert etter fagområdene, fler «småkroker» og bøker med mer tekst og detaljerte bilder.

På bakgrunn av vår kompetanse og erfaring må vi stadig observere og dokumentere hvor barnet er i sin utvikling, og tilrettelegge for det enkelte barns utvikling.